

LI MIĘDZYSZKOLNY TURNIEJ FIZYCZNY
dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych
w roku szkolnym 2008/2009
TEST

1. Ciało porusza się po okręgu o promieniu r z prędkością kątową ω przeciwnie do wskazówek zegara. Środek okręgu znajduje się w środku układu współrzędnych OXY . Jeśli w chwili $t = 0$ ciało przecinało oś OY w górnej półpłaszczyźnie, to równanie określające x-ową współrzędną położenia ciała w dowolnej chwili czasu ma postać:

A. $x(t) = r \sin \omega t$; B. $x(t) = r \cos \omega t$; C. $x(t) = r \sin(\pi/2 + \omega t)$; D. $x(t) = -r \sin \omega t$.

2. W ramach testów krótkozasięgowy samolot szpiegowski o masie $m = 2 \text{ kg}$, bez napędu, puszczono z katapulty z jednej z gór Uralu. Samolot na wysokości $h_1 = 1500 \text{ m}$ miał prędkość $v_1 = 30 \text{ m/s}$. Samolot po pewnym torze o długości S (niekoniecznie prostoliniowym) zleciał na wysokość $h_2 = 1490 \text{ m}$, na której miał już mniejszą prędkość $v_2 = 10 \text{ m/s}$. Policz siłę oporu jaka działała na samolot (załóż, że jest ona stała, i przyjmij $g = 10 \text{ m/s}^2$):

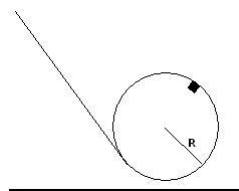
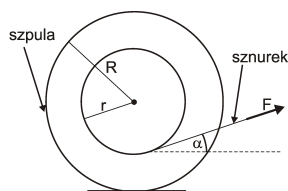
A. $\frac{1000}{S} \text{ N}$; B. $\frac{1800}{S} \text{ N}$; C. $\frac{3000}{S} \text{ N}$; D. $\frac{3200}{S} \text{ N}$;

3. W starym hotelu w windzie poruszającej się w górę ze stałym przyspieszeniem a_0 znajduje się gramofon. Płyta wiruje z częstością ω , a na płycie jeden z gości zostawił pudełko zapalek. Wiedząc, że współczynnik tarcia między pudełkiem i płytą wynosi k oblicz w jakiej maksymalnej odległości r od osi obrotu może leżeć pudełko tak żeby nie spadło na podłogę?

A. $r = 2k \frac{(g-a_0)}{\omega^2}$; B. $r = k \frac{(g-a_0)}{\omega^2}$; C. $r = k \frac{(g+a_0)}{\omega^2}$; D. $r = 2k \frac{(g+a_0)}{\omega^2}$;

4. Na szpuli mogącej swobodnie toczyć się po podłodze (patrz rys. 1) nawinięty jest sznurek. Do sznurka przykładamy siłę F tak, że szpula nie toczy się. Kąt α jaki tworzy sznurek z kierunkiem poziomym spełnia warunek:

A. $\cos \alpha = r/R$ B. $\sin \alpha = r/R$ C. $\operatorname{tg} \alpha = Fr/mgR$ D. $\operatorname{ctg} \alpha = mgr/FR$

5. Na to, aby zsuwający się bez tarcia klocek, pokonał "pętlę śmierci" (patrz rys. 2) potrzeba i wystarcza, aby:

A. energia kinetyczna klocka w najniższym punkcie pętli była równa bądź większa od energii potencjalnej klocka umieszczonego w najwyższym punkcie pętli.

B. siła nacisku klocka na pętlę w najwyższym punkcie pętli była równa bądź większa od ciężaru klocka.

C. w najwyższym punkcie pętli spełniona była relacja $v^2 \geq gR/2$, gdzie g , v , R oznaczają odpowiednio przyspieszenie ziemskie, prędkość klocka oraz promień pętli.

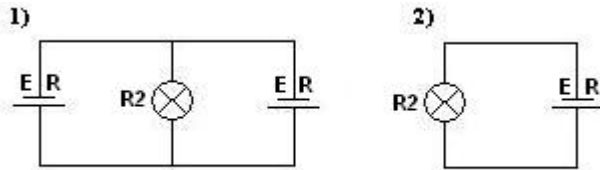
D. siła nacisku klocka na pętlę w najniższym punkcie pętli była równa bądź większa od ciężaru klocka.

6. W jednorodnym polu elektrycznym pod kątem $\alpha = 30^\circ$ od poziomym, z prędkością początkową $v_0 = 30 \text{ m/s}$ wystrzelono naładowaną piłeczkę o masie $m = 0.2 \text{ kg}$. Pole elektryczne przyciąga piłeczkę, a wektor siły pola elektrycznego, który ma wartość 0.5 N , jest skierowany przeciwnie do kierunku siły grawitacyjnej (przyjmij $g = 10 \text{ m/s}^2$). Zaniedbując opory powietrza oblicz jaką będzie maksymalna wysokość, którą osiągnie piłeczka.

- A. 25 m B. 15 m C. 20 m D. 10 m

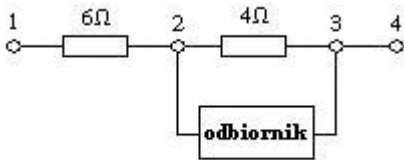
7. W skład obwodów pokazanych na poniższym rysunku (patrz rys. 3) wchodzi: identyczne żarówki o oporze R_2 , identyczne baterie o sile elektromotorycznej E i oporze wewnętrznym R . Moc wydzielana na żarówce jest

- A. dwukrotnie większa dla obwodu 1) niż dla obwodu 2).
 B. taka sama w obydwu przypadkach.
 C. taka sama w obydwu przypadkach pod warunkiem, że R jest dużo mniejsze niż R_2 .
 D. taka sama w obydwu przypadkach pod warunkiem, że R_2 jest dużo mniejsze niż R .

8. Dla różnicy potencjału między punktami 1 i 4 wynoszącej 20 V , różnica potencjału między punktami 2 i 3 (patrz rys. 4):

- A. wynosi 12 V pod warunkiem, że opór odbiornika jest znacznie mniejszy niż 4Ω .
 B. wynosi 12 V pod warunkiem, że opór odbiornika jest znacznie większy niż 4Ω .
 C. wynosi 8 V pod warunkiem, że opór odbiornika jest znacznie mniejszy niż 4Ω .
 D. wynosi 8 V pod warunkiem, że opór odbiornika jest znacznie większy niż 4Ω .

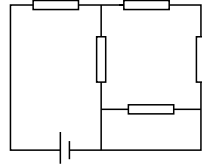
9. W wierzchołkach trójkąta równobocznego umieszczono ładunki punktowe o wartości q . Żeby zrównoważyć układ, to w środku tego trójkąta (na przecięciu dwusiecznych kątów) należy umieścić ładunek Q o wartości:

- A. $-2q$;   B. $-(1/3)q$;   C. $-(1/\sqrt{3})q$;   D. $4q$.

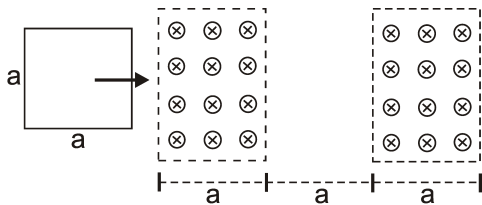
10. Cały zestaw kina domowego przy głośnikach ustawionych na maksymalną moc wydziela 80 W mocy przy napięciu 220 V . Zakładając, że opór zestawu się nie zmieni policz ile wzrośnie pobrana moc przy zmianie napięcia do 230 V

- A. 87.44 W ;   B. 73.2 W ;   C. 88.5 W ;   D. 85.5 W ;

11. Ile wynosi opór opornika zastępczego wszystkich oporników z obwodu przedstawionego na poniższym rysunku (patrz rys. 5). Opór każdego z oporników z osobna wynosi $R = 3 \Omega$:
- A. $\frac{21}{4} \Omega$;   B. $\frac{15}{2} \Omega$;   C. 5Ω ;   D. 7Ω .

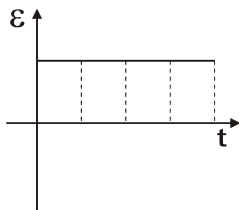

12. Prostokątna ramka wpada ze stałą prędkością v w obszar jednorodnego pola magnetycznego złożonego z dwóch bloków (patrz rys. 6):

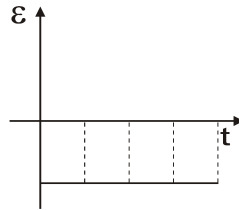

Prąd indukcyjny pojawiający się w ramce może mieć następującą zależność od czasu (patrz rys. 7):

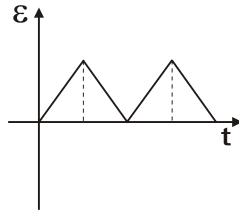
A.

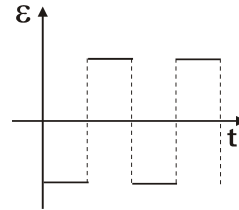
B.

C.

D.

13. W jednej z czterech sytuacji przedstawionych poniżej nie powstanie prąd indukcyjny. Ta sytuacja to:

- A. zbliżanie magnesu sztabkowego biegunem północnym do obwodu;
 B. zbliżanie magnesu sztabkowego biegunem południowym do obwodu;
 C. ustawienie w spoczynku dwóch magnesów po obu stronach obwodu, jednego biegunem północnym bliżej obwodu a drugiego biegunem południowym bliżej obwodu;
 D. zliżanie innego obwodu, w którym płynie prąd elektryczny do danego obwodu.

14. Soczewka wklęsła ze szkła o współczynniku załamania $n > n_0$, gdzie n_0 to współczynnik załamania powietrza, rozprasza równoległą wiązkę promieni świetlnych. Jeżeli tę soczewkę umieścimy w cieczy o współczynniku załamania $n_c > n$, to wówczas:

- A. soczewka ta będzie rozpraszała wiązkę pod warunkiem, że główne promienie krzywizny soczewki będą jednakowe;
 B. soczewka ta będzie rozpraszała wiązkę pod warunkiem, że główne promienie krzywizny soczewki będą różne;
 C. soczewka ta będzie rozpraszała wiązkę pod warunkiem, że jeden z głównych promieni

krzywizny będzie nieskończony;
D. soczewka będzie skupiała wiązkę.

15. Dwie gliniane kule o masach m_1 i m_2 zostały wyrzucone naprzeciw siebie z prędkościami odpowiednio v_1 i v_2 po czym zderzają się niesprężysto, łączą się i poruszają dalej razem. Ilość ciepła, które się wydzieli przy zderzeniu jest równa:
A. $Q = \frac{m_1 m_2 (v_1 + v_2)^2}{m_1 + m_2}$; B. $Q = \frac{m_1 m_2 (v_1 + v_2)^2}{2(m_1 + m_2)}$; C. $Q = \frac{2m_1 m_2 (v_1 + v_2)^2}{m_1 + m_2}$; D. $Q = \frac{m_1 m_2 (2v_1 + 2v_2)^2}{2(m_1 + m_2)}$;
16. Idealny silnik Carnota podczas jednego cyklu wykonuje pracę 100 J . Temperatura grzejnicy wynosi 227°C a chłodnicy -23°C . Powyższy silnik:
A. ma sprawność 23% i podczas jednego cyklu pobiera z grzejnicy 200 J oraz oddaje 100 J do chłodnicy.
B. ma sprawność 50% i podczas jednego cyklu pobiera z grzejnicy 200 J oraz oddaje 100 J do chłodnicy.
C. ma sprawność 23% i podczas jednego cyklu pobiera z grzejnicy 200 J oraz oddaje 50 J do chłodnicy.
D. ma sprawność 50% i podczas jednego cyklu pobiera z grzejnicy 100 J oraz oddaje 0 J do chłodnicy.
17. W strzykawce znajduje się ciecz zajmująca objętość V . Jeżeli tłok strzykawki gwałtownie poruszamy w kierunku do siebie tak, aby objętość cieczy powiększyła się, to:
A. ciśnienie cieczy w strzykawce wzrośnie;
B. temperatura cieczy w strzykawce wzrośnie;
C. temperatura cieczy w strzykawce zmaleje;
D. temperatura cieczy w strzykawce wzrośnie lub zmaleje w zależności od wartości $\kappa = \frac{C_p}{C_V}$.
18. Naczynie wypełnione gazem doskonałym jest przedzielone na pół tłokiem nieprzewodzącym ciepła. Lewa część naczynia została ogrzana o ΔT , a prawa ochłodzona o ΔT . Początkowo objętości i temperatury gazu w obu oddzielonych częściach naczynia są takie same V i T . Zmiana objętości ΔV wyniesie:
A. $\Delta V = \frac{V\Delta T}{\Delta T}$; B. $\Delta V = \frac{V\Delta T}{T}$; C. $\Delta V = \frac{2V\Delta T}{T}$; D. $\Delta V = \frac{V\Delta T}{2T}$.
19. W wyniku przejścia w atomie wodoru emitowany jest foton o długości fali $1216 \text{ \AA}$ ($1 \text{ \AA} = 10^{-10} \text{ m}$). Prędkość odrzutu wynosi (stała Plancka $h = 6,63 \cdot 10^{-34} \text{ J} \cdot \text{s}$, masa protonu $m_p = 1,67 \cdot 10^{-27} \text{ kg}$):
A. $3,26 \text{ m/s}$; B. $2,28 \cdot 10^9 \text{ m/s}$; C. $13,4 \text{ km/s}$;
D. 0 m/s ponieważ foton nie posiada masy spoczynkowej.
20. Człowiek może nieuzbrojonym okiem dostrzec światło zielone, kiedy moc dostarczana do siatkówki wynosi $1,8 \cdot 10^{-18} \text{ W}$. Długość fali światła zielonego wynosi $5525 \text{ \AA}$ ($1 \text{ \AA} = 10^{-10} \text{ m}$). Liczba fotonów padających na siatkówkę oka w ciągu jednej sekundy przy takim poziomie mocy wynosi:
A. 5; B. $3,4 \cdot 10^6$; C. $5,67 \cdot 10^4$; D. $5,6 \cdot 10^2$;